Биз нефтчиләр яхшы билирик ки, пландан әлавә чыхардығымыз нефтин һәр тону яхшылашмагда олан әәнз байрама ән көзәл һәдиййәдир. Чүнки бу, өлкәмиздә Бөйүк Октябр наилиййәтләрини даһа да гүвәтләндирмәк ишинә хидмәт әдир.

Өз ишинә һәдсиз мәһәббәт бәсләйән, өзүз байрамы ени әмәк һәдиййәләри илә гаршылаян Назлы кими гадынлармыз республикамызда йүзләрләдир. Будур, Ени Бакы нефтайырма заводунун мүһәндиси Шәргийә Һүсейнова йолдаш редаксиямыза кәнддикләри мәктубунда языр:

Бизим заводумуз Бакынын ән гүвәтли сәнае очагларындан биридир. Бу мүәккәб вә әәмәтли мүәссисәдә гадынлар бөйүк рол ойнайырлар. Ахы онлар заводумузда чалышан коллективин ярыдан чохуну тәшкил әдирләр. Заводумузун бүтүн ишчиләри кими әмәксевән, вәтәнпәрвәр гадынларымыз да Бөйүк Октябрын 40 иллийи байрамыны ләягәтлә гаршылайырлар. Бу чәһәтдән һүмай Мәммәдова вә Һайгануш Арутюнова йолдашларын рәһбәрлик әтдикләри 32 вә 13 нөмрәли гүрғуларын иши диггәтәлайигдир. Һәмин гүрғулар илин әввәлиндән бәри өлкәйә пландан әлавә чохлу нефт мәһсуллары вермишдир.

Операторлардан Сүрәйи Абдуллаева вә Тая Макарова йолдашлар бүтүн завод коллективинин дәрин рәғбәт вә һөрмәтини газанмышлар. Сүрәйи кәнч мүһәндисдир, Ленин комсомолунун үзвүдүр, Азәрбайҹан Сәнае Институтунун технология факултәсини бу ахынларда битирмишдир. Лакин о, бу аз мүддәтдә өз ихтисасына мүкәммәл йийәләнә билмишдир.

Заводда өз ишини көзәл билән мүтәхәссис кими танынмыш Лида Уляева, баш лабораториянын рәиси Надежда Оставенко, оператор мүавини Шура Аббасова, Рәһилә Әсәдулла қызы, Соня Манучарова, Дилараә Әлиева, баш лаборант Лиля Лебед, мүһәндис Седа Акопова вә башга бу кими габағчыллар Бөйүк Октябр сосялист ингилабынын 40-чы илдөнүмүнү ләягәтлә гаршыламаг угрунда вар гүвәләринин сәрф әдир вә ени-ени әмәк наиллиййәтләри газанырлар.

Андреев адына нефтайырма заводунун 1-чи сехинин гурғу рәиси А. Шәрафәддинова йолдаш мүхбиримизлә мүсаһибәсиндә демишдир:

Заводумузун нефт э'малчылары Бөйүк Октябр сосялист ингилабынын шанлы илдөнүмүнү мисилсиз әмәк гәләбәләри илә вә бөйүк сияси чошгунлугла гейд этмәйә һазырлашырлар. Бу тарихи күнләрдә үрәйимиз ифтихар һисси илә габарыр. Ахы биз 40 илдир әлә бир өлкәдә яшайырыг ки, о, азәдлыг вә сәадәтә бүтүн бәшәр тарихиндә илк дәфә йол ачмыш вә бүтүн халглара гуртулушун әсл йолуну көстәрмишдир. Мәнз буна көрә дә биз халгымызын даһа хошбәхт яшамасы наминә бундан сонра да бүтүн гүввә вә енерким мызы коммунизм гуручулугу ишинә һәср этмәк әзминдәйик.

Бизим сехин коллективи иллик планы вахтындан әввәл еринә етирмәйи вә өлкәйә әлавә олараг 20 әшалон ачыг рәнкли нефт мәһсуллары вермәйи гәрара алмышдыр. Һазырда коллективимиз бу вә'ди шәрәфлә еринә етирмәкдәдир. Мүһәндис Әминә Бағырова йолдашын башчылыг этдийи гурғунун әлдә этдийи мүвәффәгиййәтләр көз габағындадыр. Өнүн башчылыг этдийи бригада гурғуда әʼлә техноложи иш режими ярадарағ ачыг рәнкли нефт мәһсуллары бағасаталмыш дурмадан артырыр. Бригадада габағчыл иш үсулларындан, ени техника вә технолоҝиядан мәһарәтлә истифадә олунур. Мәнз бу сәбәбләрә көрә гурғу коллективи мәһсул бурахылышыны 5—6 фаиз артырмыш вә өлкәйә пландан әлавә 9 әшалон ачыг рәнкли нефт мәһсуллары вермишдир.

Әминә Бағырова йолдашын иштирақы илә мүһәндис вә техникләр тәрәфиндән ени техноложи режим һазырланмышдыр ки, бу да өлкәйә һәр ил үч йүз мин манат хейир верир.

Мәним башчылыг этдийим гурғунун коллективи дә йүксәк истеһсалат көстәричиләри газанмышдыр. Коллективимиз өлкәйә бу ил пландан әлавә 7 әшалон нефт мәһсуллары вермишдир.

Заводумузун 1 нөмрәли сехиндә бүтүн газан вә печләр газла қыздырылмаг үсулуна көчирилмишдир. Бунун исә әһәмиййәти һәдсиздир. Тәсәввүр әдин ки, бу үсул һәр ай мин тон мае яначага гәнаәт этмәйә имкан верир. Һазырда сехимизин коллективи бензин конденсаторларыны тәкмилләшдирмәйи һәятә көчирир...

Республикамызын һәр ериндә гатыныларымыза әлиз байрамы белә чошгунлуғла, ени-ени әмәк наиллиййәтләри илә гаршылайырлар.

П. ВОРОНКО

Балачалара охуюн!

ДАНА ҺАГГЫНДА

Бир күн баш алыб
Кедирди дана,
Балача кирпи
Раст кәлди она.

Дана дилилә
Ялады ону.
Тиканды кирпи
Далады ону.

Кирпи күләрәк
Сөйләди она:
—Һәр көрдүйүнү
Басма агзына.

ТӘЗӘ ПАЛТАР

Боғазлы чәкмә алдым
Байрам үчүн Мәстана.
Дарадым быгларыны,
Туман да тикдим она.
Аччар мән һеч билмирәм
Нечә кейдирим буну?!
Нә әдим гүйруғуну?!

☆

ДОВШАНДАН ГОРХАНЛАР

Кетдик көбәләк йығаг,
Раст кәлди биәз довшан,
Яманча горхдуг ондан.
Агачларын далында
Тез кизләндик биртәһәр.
Дағылды көбәләкләр.
Сонра бахыб күлүшдүк.
Балача бир довшандан
Яман горхуя дүшдүк!

ӨЗҮНҮ ӨЙМӘ!

Бир ловга пишик
Дөшүнә дөйду,
Өзүнү өйду:
— Яра-яра мән
Днепри кечәрәм!
О, кетди, ачыг
Гайытмады, һеч
Гайытмаячаг!

Сән дә бош ерә
Өзүнү өймә!
Күчүн чатмаян
Ишә киришиб
Көзүнү дөймә!

ЛАЙ-ЛАЙ

Ят, а бәлача
Оғлан.
Ятды чөлләрдә
довшан,

Кәлчләр гачмыр,
Ятыр,
Гарталлар учмур,
Ятыр.
Ятыр көйләр, ер
Ятыр,
Мешәләр, чөлләр
Ятыр.
Атан оғлдыр
тәкчә
Кешик чәкир
Бу кечә.
Дүшмән көрүб
Әкилди...
Нийә юхун
чәкилди?
Агачлардыр
Сәс салан,
Ят, ят а ширин
Балам!

Тәрчүмә әдәни Ә. ТЕЙМУР.

ЕНИ КИТАБЛАР

Сон заманлар Дөвләт сияси әдәбийят нәшрийяты совет гадынларына вә Бейнәлхалг демократик гадынлар федерасиясынын (БДГФ) ишинә һәср олунмуш бир нечә ени китаб бурахмышдыр.

В. БИЛШАЙЫН «ССРИ-дә гадын мәсәләсинин һәлли» адлы китабы республикамызын китаб мағазаларында сатылмагдадыр. Мүәллиф бу китабында, марксизм-ленинизм классикләринин әсәрләринә истинад әдәрәк шәһәр вә кәнд зәһмәткеш гадынларынын азад әдилмәси вә онларын рәнкли мәсәлә илә мүһәндис вә техникләр тәрәфиндән ени техноложи режим һазырланмышдыр ки, бу да өлкәйә һәр ил үч йүз мин манат хейир верир.

Мәним башчылыг этдийим гурғунун коллективи дә йүксәк истеһсалат көстәричиләри газанмышдыр. Коллективимиз өлкәйә бу ил пландан әлавә 7 әшалон нефт мәһсуллары вермишдир.

Заводумузун 1 нөмрәли сехиндә бүтүн газан вә печләр газла қыздырылмаг үсулуна көчирилмишдир. Бунун исә әһәмиййәти һәдсиздир. Тәсәввүр әдин ки, бу үсул һәр ай мин тон мае яначага гәнаәт этмәйә имкан верир. Һазырда сехимизин коллективи бензин конденсаторларыны тәкмилләшдирмәйи һәятә көчирир...

Республикамызын һәр ериндә гатыныларымыза әлиз байрамы белә чошгунлуғла, ени-ени әмәк наиллиййәтләри илә гаршылайырлар.

«Бейнәлхалг демократик гадынлар федерасиясынын сүлһ, гадынларын һүгуг бәрабәрлийи вә ушагларын хошбәхтлийи угрунда мүбаризәси», —Л. И. ПЕТРОВАНЫН китабы белә адланыр. Дүнянын 40 өлкәсиндән олан 80 милйон гадыны бирләшдирән бу бөйүк бейнәлхалг тәшкилатын һәртәрәфли вә сәмәрәли фәалиййәти китабда марагла шәрһ олунур.

1945-чи илин ахырында ярадылмыш БДГФ дүнянын мүһарибәдән сонракы вәзиййәти илә әлагәдар бүтүн мәсәләләрин һәллиндә, ушагларын кәләчәйинин мүдафиә олунмасында, халглар арасында достлуғун вә бүтүн өлкәләрдә гадынларын һүгуг бәрабәрлийинин тә'мин олунмасы ишиндә фәал иштирак әдир. Л. Петрованын китабы БДГФ-нин ярадылмасы тарихиндән гыса мә'лумат верир вә бу нүфузлу тәшкилатын гадын һүгуглары угрундакы мүбаризәсини көстәрир. Китабда федерасияя дахил олан ән мүхтәлиф гадын тәшкилатларынын һәят вә мүбаризәсиндән мараглы мисаллар кәтирилир.

АИЛӘ ХОШБӘХТЛИЙИ НӘДИР МӘЗЗУУНДА МҮЗАКИРӘНИ ДАВАМ ЭТДИРИРИК

Редаксиямыз һәр күн аилә мәсәләләриндән бәһс эдән чохлу вә мараглы мәктублар алыр. Бу мәктублар аилә сәадәтинин әсас тәмәли олан гаршылыглы һөрмәт вә мәһәббәтдән, бә'зи кәнчләрин дүшүнүлмәмиш олдуғу үчүн ярымчыг галан севкиләриндән, бир чохларынын исә мә'нәви көзәллийиндән, бә'зән дә аиләдәки ихтилафлардан бәһс эдир. Редаксиямыз бу мәсәдлә аилә хошбәхтлийи мәззуунда мүзакирә ачмағы вә охучуларымызын да бу мүзакиряләрә гошулмасыны мәсләһәт билди. Аилә хошбәхтлийи һаггында журналымызын биринчи нөмрәсиндә «Аднан һара кетсин» башлығы илә вердийимиз мәгалә Кешләндәки 6 нөмрәли назарәт идарәсиндә чалышан Надир Әләкбәр оғлунун позғунлуғундан бәһс эдир. Надирин әйяшлығы нәтичәсиндә икиз гадын кәмх ишан сәвәрәк аиладмыш, 6 ушаг исә атасыз галмышдыр. Бу саһәдә ачдығымыз мүзакирәдә иштирак этмәк үчүн республикамызын мүхтәлиф районларындан чохлу мәктуб алыбыг. Һәмин мәктублардан бир нечәсини ашағыда дәрч әдирик.

☆

АИЛӘ ХОШБӘХТЛИЙИ БӨЙҮК СӘАДӘТДИР

Аилә хошбәхтлийи инсанын һәяты үчүн лазым олан һәр шейдир. Лакин бә'зиләринин бу һәгигәти баша дүшмәдийинә көрәдир ки, аилә мәһәббәти адланан көзәл не'мәт белә адамлар үчүн гуру сөз вә әйләнчәйә чеврилир. Тәсадүфи дейилдир ки, беләләри һәятын мә'насыны яныш чиркин әләләрдә көрүр, көчәри гушлар кими күндә бир мәнзилдә өз әһтирасларына ювә гурурлар. Әлә буна көрә дә бә'зән аиләләр позулур, қунаһсыз көрпәләр һеч бир шейә әвәз олунмаян ата-ана нәвазишиндән мәһрум олуб яд әләләрә дүшүрләр.

Һәяти фактлар көстәрир ки, адәтән аиләнин дағылмасына кишиләрин позғунлуғу сәбәб олур. Белә әләри севдикләри қыза һәлә әвләнмәмишдән әввәл әшг һаггында бөйүк темпераментлә мүһазирә охуюр, онсуз бир күн дә яшая билмәйәчәйинә анд ичирләр. Лакин өз әсас мәгсәдләринә чатдығда, әз'ни әвләндикдән сонра мүхтәлиф вә ачы сәһнәләр бир-бирини әвәз этмәйә باشلайыр.

Вахтилә севиләнләр инди чансыхымы мәхлуга чеврилир, диггәтсизлик үчүндан солуб саралмаға باشلайырлар. Бу гәбилдән олан кишиләр ичлас бәһанәси илә әвз кеч кәлир вә һәтта бә'зән э'заминйәт адына әвз күнләрлә үз дә чевирмирләр. Белә әләри әлә зәнн едирләр ки, күндә бир гадына тамаһ саламаг киши үчүн адәт һал сайылырса, гадын үчүн бу, ән бөйүк чинайәтдир. Лакин бир һәгигәти анламаг лазымдыр ки, гадын да кишиләр кими әйни физиоложи тәләбәтә маликдир. Бә'зән да аиләнин позулмасына әрә арвадын бир-бирини яхшы танымамалары сәбәб олур. Дини әнкамлары вә бейнәлхәлдәки капитализм гадынларынын аиләләрдәки капиталдан бә'зи оғлан вә қызлар бир-бирини яхшыдан әйрәнмәдән әвләнирләр. Белә аиләләр яхшы һөрмәмәмиш дивара бәнзәйир ки, бу да чох кечмәдән үчүб дағылыр.

Бә'зән дә аилә, гадынын мешшанлығы үзүндән позулур. Гадынларымызын бә'зиси өз савад вә ичтимаи әмәкләрини әвдарлыг вәзифәләринә гаршы гоюрлар. Онларын фикринчә савадла, газан асыб хөрәк бишirмәк, палтар юмаг, дөшәмәни силмәк вә с. бир әрә сыға биламәз. Бүтүн бу хырда мәсәләләр дейишмә вә һөвәсләшмәләрә сәбәб олур ки, бунун да нәтичәсиндә чох вахт аилә дағылмаға باشلайыр.

Бу яхынларда кәндимиздә яшайыб һеч бир ичтиман әмәкдә мәшғул олмаян Б. адлы бирси 7 ил бир ердә яшадығы Т-нин бошамыш, икиз оғлу илә ону әвдан говмушдур. Өзү исә Н. адлы бир қызла әвләнмишдир. Күн буна әсас сәбәб Т.-нин түндмәчазлығы олмушдур. Һалбуки, 7 ил бир ердә яшаян аилә үчүн бу сәбәб төйдан сонра чалынан нағарая бәнзәйир. Әлбәттә, Т.-нин аилә фачиәсиндә Н.-нин күнаһы Б.-дән аз дейилдир. Сағлам дүшүнән һәр гадын бир һәгигәти унутмамалыдыр ки, икиз өвладынын вә илларә яшадығы чаван гадынынын гәдрини билмәйән бу адам әйни фачиәнин бир күн онунла да тәкрар әдәчәкдир. Бир сөзлә, мәним фикримчә, о аиләнин хошбәхт адландырмаг олар ки, орада тәрәфләр бир-бириня мөһкәм вә гаршылыглы мәһәббәт телләри илә бағлы олсунлар; мешшанлыг, әдәбазлыг вә ловғалыг кими чылыз һиссләр онлара яд олсун.

Һ. ӘМИРОВ

Пушкин району, Ново Тройски кәнд еддиллик мәктәбинин мүәллими.

ПОЗҒУН АТА

Мән «Азәрбайҹан гадыны» журналында «Аилә хошбәхтлийи нәдир» мәзмунундакы мәгаләни охуянда Надир Әләкбәр оғлу кими атадыг борчуну унудуб, һәтта өз доғма районуна кәнәрә гачмаг дәрәҹәсинә гачан бә'зи аталар назәримдә чанланды. Мәсәлә районунун Хырдалан кәнд сакиниҹ Һ. Ағаевин мәнштә позғунлуғуну да буна мисал көстәрмәк олар. Бу адам 8 ил әввәл Набат Сәбзиева илә әвләнмишдир. Онунла икиз ушадыгдан сонра Бакыя кәлмиш, икиз қызынын